

Beslissing van 20 april 1995 nr. 95-C/C-10.

In zake:

Regla Beheer Nederland B.V., Graafschap Hornelaan 196, 6004 HT Weert (Nederland);
Glacieries de Saint-Roch N.V., rue des Glaces nationales 136, 5060 Sambreville;
Glasindustrie Boermans N.V., Schampbergstraat 34, 3511 Kuringen-Hasselt;
Regla Beheer België N.V., Middenweg 11, 3930 Hamont-Achel.

Op 17 maart 1995 hebben de aanmeldende partijen door middel van hun gemeenschappelijke vertegenwoordiger Mr. B. van de Walle de Ghelcke (De Band, Van Hecke en Lagae) een concentratie aangemeld.

De Voorzitter van de Raad heeft op 5 april 1995 een beslissing genomen waarbij een aantal stukken uit het dossier werden verwijderd en waarbij een aantal andere stukken als confidentieel werden beschouwd t.a.v. derden. De stukken die uit het dossier werden verwijderd, hebben betrekking op het antwoord op de vraag door de Dienst aan ondernemingen actief op de markt gesteld naar de evolutie van de markt, de kansen tot toetreding erop alsook de mogelijke gevolgen van de voorgenomen concentratie. Eveneens werden verwijderd de vragen waaruit de identiteit van de ondervraagde ondernemingen kon blijken.

De Voorzitter heeft in haar beslissing nochtans wel de ingenomen standpunten aangegeven omdat deze belang hebben bij het beoordelen van de gevolgen van de concentratie.

De Voorzitter van de Kamer heeft op 11 april 1995 beslist dat de vraag van de N.V. Luxguard, Zone Industrielle WO set. Dudelange; Groothertogdom Luxemburg om gehoord te worden, ontvankelijk was.

De Raad nam inzage van het herleide dossier en het met redenen omkleed verslag van de Dienst voor Mededinging, aan hem medegedeeld op 6 april 1995.

Partijen werden opgeroepen op 6 april 1995 voor de zitting van 20 april 1995.

De Raad nam kennis van de memorie van antwoord van de aanmeldende partijen, ontvangen op 14 april 1995.

De Raad hoorde Mevr. M. Vos, rapporteur, in haar verslag, en Mr. B. van de Walle de Ghelcke namens de aanmeldende partijen.

De Raad hoorde tevens Ford David namens de N.V. Luxguard. De aanmelding heeft betrekking op twee overeenkomsten dd. 16 maart 1995 waarbij:

- a) Glacieries de Saint-Roch N.V. en haar 99,98% dochter, Boermans N.V., 99% van de aandelen van Frankenglas België N.V. verwerven enerzijds van Regla Beheer Nederland B.V. die een participatie in Frankenglas België N.V. bezit en anderzijds van Regla Beheer België, die in die vennootschap een participatie bezit van 39,5%.
- b) Saint-Roch B.V. 100% van de aandelen verwerft van Frankenglas B.V. en van Facoba B.V.

De betrokken ondernemingen zijn ondernemingen in de zin van artikel 11 WEM en de aangemelde concentratie is er één in de zin van artikel 9, § 1 van dezelfde wet.

Saint-Roch behaalde in 1994 een wereldomzet van 5,240 miljard zodat de eerste omzetrempel bereikt is.

De Dienst onderscheidt in navolging van de beschikking van de Europese Commissie, genomen overeenkomstig de E.E.G.-verordening nr. 4064/89 in zake Pilkington - Techint / S.I.V. dd. 21 december 1993, P.B. nr. L 158/24 van 25 juni 1994 in de markt van de floatglas drie hoofd niveaus:

- niveau 1: de productie van primair, ruw floatglas;

- niveau 2: de verwerking van het ruwe floatglas voor verkoop en distributie aan de eindgebruiker;
- niveau 3: verkoop en distributie met o.a. glasplaatsing.

De betrokken ondernemingen bereiken op verschillende van deze markten een marktaandeel van 20%, te weten: op de markten van het floatglas niveau één en van het floatglas niveau twee, zodat ook de tweede drempel is bereikt en de concentratie onder het toepassingsgebied van de wet valt.

De aanmeldende partijen houden voor dat door middel van de voorgenomen concentratie de groep Saint-Roch zijn positie op de markten van isolerend en gelaagd glas wenst te bevestigen, vooral in Nederland. Zij achten het effect op de Belgische markt gering, enkel op de markt van het isoleren glas zou de positie van Saint-Roch versterkt worden met enkele percenten, de marktverhoudingen zouden niet wijzigen en een derde zou Belgische marktleider blijven.

De relevante geografische markt strekt zich uit tot het ganse Belgische grondgebied.

De overgenomen bedrijven en de groep Saint-Roch zijn actief op de markten van isolerend (of dubbel glas), gelaagd glas en glasplaatsing, m.a.w.: op de niveaus twee en drie. De concentratie doet zich dus voor op deze markten.

Vermits er een verticale relatie is met het eerste niveau waar Saint-Roch als producent actief is, is deze markt ook een betrokken markt.

Ook de andere markten van niveau twee, met name deze van het gehard glas, het verzilverd glas en het bewerkt glas, staan in rechtstreekse verticale relatie tot het niveau één en ook daar heeft Saint-Roch marktaandelen, maar de Dienst heeft dit niet onderzocht omdat de concentratie aldaar geen verschuivingen teweeg brengt.

Op het niveau één zal de concentratie gevolgen hebben: Frankenglas betrok tot dusver zijn floatglas van de fabrikanten met de twee kleinste marktaandelen. Frankenglas zal nu haar glas afnemen van Saint-Roch.

Er zijn in de Europese Unie slechts vijf floatglas-fabrikanten, die allemaal actief zijn op de Belgische markt. Er zijn twee grote marktaandeelhouders, waaronder Saint-Roch en drie met relatief kleine aandelen. Als gevolg van de concentratie zal de asymmetrie van de marktaandelen nog versterkt worden, zodat twee marktspelers 80% van de markt in handen hebben.

Voor wat betreft de markt van het isolerend glas zal het marktaandeel van Saint-Roch eveneens - zij het minder - toenemen. Ook hier zijn er twee grote marktaandeelhouders en een viertal kleinere. Ook hier wordt de asymmetrie van de markt versterkt, zij het dat twee marktspelers meer dan 60% van de markt in handen zullen hebben.

Voor wat betreft de markt van het gelaagd glas, zal het marktaandeel van Saint-Roch slechts lichtjes toenemen. Ook hier zijn er twee marktaandeelhouders, steeds dezelfde, die meer dan 60% van de markt in handen hebben.

De prijzen van floatglas daalden van 1989 tot het eerste semester van 1994. Sindsdien stijgen de prijzen; bij gebrek aan vervangmiddelen zal dit niet leiden tot een wezenlijke daling in de vraag. De Dienst ziet daarin een ideale omstandigheid voor kartelvorming.

Afnemers hebben aan de Dienst recente prijsstijgingen van precies dezelfde omvang gemeld van de vijf floatglasfabrikanten binnen één en dezelfde week. De Dienst meent dat dit gegeven op het eerste zicht wijst op een onderling afgestemde feitelijke gedraging.

De aanmeldende partijen wijten die prijsstijgingen aan een zelfde prijsstrategie. Zij zijn van oordeel dat de prijzen reëel nog niet gelijk zijn omdat er diverse kortingen zouden bestaan t.a.v. belangrijke klanten.

Uit het antwoord van bepaalde ondernemingen zou blijken dat er prijsconcurrentie is door de aanwezigheid van buitenlandse floatglas-fabrikanten.

Gedurende de laatste jaren heeft Saint-Roch in België acht glasverwerkende bedrijven overgenomen waardoor zij zich niet alleen verzekert van afname van floatglas maar zich eveneens belangrijke voordelen verschafft i.v.m. haar prijzen.

In de vertrouwelijke antwoorden aan de dienst hebben drie afnemers melding gemaakt van voorbeelden waarbij Saint-Roch, nadat zij weet heeft van bestaande vraag van klanten van onafhankelijke bedrijven, deze opdrachtgevers opzoekt en hen een lagere prijs geplaast opgeeft dan de prijs dat het onafhankelijk bedrijf dient te betalen voor het niet-geplaaste glas.

Toetredingen tot de markt van niveau één zijn weinig waarschijnlijk; in de sector van niveaus twee en drie zijn de barrières om toe te treden eerder beperkt.

De Dienst heeft in dit stadium ernstige twijfels omtrent de toelaatbaarheid van de concentratie:

- in een periode van schaarste kan het bestaan van twee marktspelers leiden tot kartelachtige gedragingen;
- het voortzetten van de verticale integratie kan leiden tot eliminatie van onafhankelijke producenten en het aantal concurrenten;
- voordelen voor afzet en prijsbepaling kunnen ten gevolge van volgehouden integratie-politiek groot worden zodat een marktleider zich onafhankelijk kan gedragen;
- tenslotte reageren de ondervraagden hevig, hetgeen de vermoedens van de mogelijke weerslag van deze concentratie op de markt, bevestigt.

Daartegen stellen de aanmeldende partijen dat de prijsdaling in de periode van 1989 tot 1994 te wijten is aan een hevige concurrentie bij stabiele of zelfs toenemende vraag. Zij erkennen de geringe prijselasticiteit op de globale markt maar houden voor dat de prijselasticiteit op het niveau van de individuele deelnemers zeer hoog ligt. Zij stellen dat de recente prijsstijgingen waarvan sprake, niet het gevolg zijn van onderlinge afspraken maar dat de marktdeelnemers kunnen opteren de andere te volgen. Overigens zouden de betrokken prijsverhogingen niet uniform worden toegepast. In verband met de recente overnames door Saint-Roch en de andere grote marktdeelnemer, zeggen de aanmeldende partijen dat de lijst moet worden in verband gebracht tot het totaal aantal bestaande en nieuw opgerichte glasverwerkingsbedrijven.

De aanmeldende partijen zijn van oordeel dat hun rechten geschonden zijn nu de beslissing van de Voorzitter hun de toegang ontzegt tot twee essentiële punten van het dossier, nl. in verband met verklaringen omtrent de zogenaamde gelijktijdige toepassing van prijsverhogingen en in verband met de beweerde agressieve verkooppolitiek door Saint-Roch.

De aanmeldende partijen houden bovendien voor dat de Dienst ten onrechte België als relevante geografische markt aanziet, dat integendeel de ganse Gemeenschap moet aanzien worden als relevant, vermits de vijf grote Europese spelers op de Belgische markt actief zijn.

Wat de markt van niveau één betreft, zou dan ook volgens de aanmeldende partijen, de theoretische toename van het marktaandeel op de Belgische markt verwateren tot (...)% op de totale Europese markt en moet er rekening gehouden worden met de toetredingen en verhogingen van capaciteit op deze markten.

De praktijk om kortingen toe te kennen, zou op onafhankelijk gedrag wijzen.

Tenslotte zou de beslissing van de Raad in zake Saint-Roch-Glorieux-Mirover aangenomen hebben dat de markt van floatglas een open markt is.

Wat de markt van niveau twee betreft, houden de aanmeldende partijen voor dat de toename van het marktaandeel in het isolerend glas gering is en het licht verlies van marktaandeel compenseert dat Saint-Roch de laatste vijf jaar ondervond.

De aanmeldende partijen zien niet in hoe in een dergelijke markt de aanwezigheid van een marktdeelnemer met 30% als dominant kan worden aanzien wegens de bijkomende aanwezigheid van onafhankelijke verwerkingsbedrijven, de aanzienlijke marktaandelen die zij hebben en de gemakkelijke toegang die zij tot de markt hebben.

De aanmeldende partijen verwijzen naar de uiterst minieme toename van marktaandeel op de markt van het gelaagd glas.

Wat de glasplaatsingsmarkt betreft, zou deze volgens de aanmeldende partijen concurrentieel zijn, hetgeen zou blijken uit het groot aantal marktdeelnemers, Saint-Roch zou niet rechtstreeks geïnteresseerd zijn in die markt. Alleen de N.V. Boermans heeft een aandeel van (...)%. De aanmeldende partijen achten het onwaarschijnlijk dat één van de filialen van de N.V. Boermans geplaatst glas aan een lagere prijs zou hebben aangeboden dan de prijs waaraan glas wordt verkocht aan een onafhankelijke glasplaatser.

De Raad is van oordeel dat de dienst terecht bij de beoordeling van de concentratie uitgegaan is van de Belgische markt, zoals de wet dat voorschrijft, maar dat het verkeerd zou zijn te veronderstellen dat het hier een gesloten markt betreft. De Raad is integendeel van oordeel dat bij de concurrentiële analyse met de reële aard van de markt die een Europese context heeft, moet rekening gehouden worden.

Dat er in die optiek geen sprake is van een individuele of collectieve machtspositie, die in het leven zou worden geroepen of versterkt.

De Raad is van oordeel dat uit de debatten voldoende is gebleken dat de verticale integratiestrategie kadert in het bereiken van efficiëntie-voordelen in het Saint-Roch-concern en niet tot doel heeft andere marktdeelnemers de toegang tot de betrokken markten te ontzeggen of te bemoeilijken.

De aanmeldende partijen hebben trouwens ter zitting verzekerd dat het zeker niet in hun bedoeling ligt sterk concurrerende onafhankelijke marktdeelnemers op niveau 2 onder controle te krijgen.

In die omstandigheden is de Raad overeenkomstig de artikelen 33, § 2, 2b van oordeel dat er geen ernstige twijfel bestaat over de toelaatbaarheid van de concentratie en beslist zij er zich niet tegen te verzetten.

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Op basis van de voorhanden zijnde gegevens, zegt dat bedoelde concentratie onder de toepassing van de wet valt.

Beslist zich niet te verzetten tegen de concentratie. Aldus uitgesproken bij beslissing van 20 april 1995 door de Kamer van de Raad, samengesteld uit: de Heer P. Vanhelmont, Kamervoorzitter, de Heren M. Huyghe, P. Van Cayseele en P. Eeckman, leden.